

Bespreking: Guus van der Veer

Siri Hustvedt: 'Een geschiedenis van mijn zenuwen' Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam, 2010 ISBN 9789023456940 (Onbegrepen ziekten/MOOCA/ED/1).

Soort boek/ziekte/stijl: Dit boek gaat over onbegrepen klachten van de schrijfster –in bepaalde situaties begint ze op een nauwelijks beheersbare manier te schudden, alsof ze een epileptisch insult heeft. Naar aanleiding van haar klachten verdiept in psychiatrische, neurologische en psychoanalytische vakliteratuur. Ze vergelijkt wat ze in die literatuur vindt met haar eigen ervaringen. Het boek vereist hier en daar een academisch denkniveau.

Over de schrijver: Siri Hustvedt schreef vijf romans, een gedichtenbundel en een verzameling essays. Zie: http://en.wikipedia.org/wiki/Siri_Hustvedt

Korte beschrijving: Tijdens een toespraak bij een herdenkingsplechtigheid ter ere van haar vader wordt Siri Hustvedt voor het eerst overvallen door een hevige 'aanval'. Ze begint te schudden en heeft daar geen controle over. Maar ze is wel in staat haar toespraak af te maken. Enkele maanden later gaf zij zonder problemen een lezing. Maar enkele maanden later kwam het symptoom terug. In *Een geschiedenis van mijn zenuwen* gaat Hustvedt op zoek naar een verklaring voor haar klachten. Was het histerie, een conversiestoornis, een epileptische aanval of een paniekstoornis? Ze verdiepte zich in allerlei wetenschappelijke lectuur, en legt verbanden met haar levensgeschiedenis. In één lang betoog, zonder verdeling in hoofdstukken, bespreekt ze diverse onderwerpen zoals histerie, schizofrenie, depressie, afasie, trauma, hypnose, therapieën en medicatie. Ze put daarbij uit haar eigen ervaringen, talloze bronnen en het werk van uiteenlopende wetenschappers.

Wat viel op: Het boek gaat veel verder dan alleen reflectie op de symptomen van de schrijfster, maar laat ons nadenken over vragen als: wat is de relatie tussen lichaam en geest, wat is het zelf, hoe werkt onze herinnering, enzovoort.

Citaten:

(p 8-9) “Op de begrafenis hield ik mijn toespraak met een krachtige stem, zonder een traan te laten.

Tweeënhalf jaar later hield ik opnieuw een toespraak ter ere van mijn vader. (..) Vol vertrouwen en gewapend met systeemkaartjes liet ik mijn blik over de ongeveer vijftig vrienden en collega's van mijn vader gaan die zich rond de Noorse spar hadden verzameld, stak van wal en begon vanaf mijn hals naar beneden hevig te schokken. Mijn armen flapperden. Mijn knieën sloegen tegen elkaar. Ik stond te schudden als bij een attaque. Vreemd genoeg was mijn stem niet aangetast. Die bleef hetzelfde. Ontzet door wat er gebeurde en doodsbang dat ik zou vallen, slaagde ik erin mijn evenwicht te bewaren en mijn verhaal te vervolgen, ook al vlogen de kaartjes in mijn handen voor mijn ogen heen en weer. Aan het einde van de toespraak hield het beven op. Ik keek naar mijn benen. Die waren donkerrood met een zweem van blauw.”

(blz 164): “Ideeën groeien, maar ze groeien vaak in diepe, smalle voren. Watson was een radicaal en controversieel pleitbezorger van het behaviourisme, maar zijn ideeën zijn van grote invloed geweest op de wetenschap en de wetenschapsfilosofie. Er zijn mensen die het vermogen missen om zich in gedachten beelden te vormen (zoals mijn

dichter-vertaler en wellicht bepaalde filosofen), maar ze zijn in de minderheid, en sommigen van hen hebben een neurologische aandoening.”

(blz 197) “Het verhaal van de bevende vrouw is de geschiedenis van een zich herhalend egebeurtenis die in de loop van de tijd een veelvoud aan betekenissen heft gekregen, doordat er uit verschillende perspectieven naar gekeken is. Wat aanvankelijk een onregelmatigheid leek, werd angstaanjagend en emotioneel geladen toen het zich vaker voordeed. Kunnen we zeggen dat mijn reacties na verloop van tijd eerder psychologisch dan neurologisch waren? Waar trekken we de grens?”

(blz 208) “Ik voel dat ik het bezit –een zelf- maar waarom? Is het alles wat zich binnen de grenzen van mijn lichaam bevindt? Niet echt. Toen ik beefde, had ik niet het gevoel dat ik het was. Dat was het probleem.”

Andere recensies/ extra: zie

<http://kathymathys.blogspot.nl/2010/09/siri-hustvedt-een-geschiedenis-van-mijn.html>

Kathy Mathys: “Hustvedt schreef een boek dat autobiografie, droom, glasharde wetenschap en obscuur historisch detail brengt. Zelfs als ze het over rechter hersenhelften heeft, schrijft Hustvedt prachtzinnen. Haar boek is niet enkel geschikt voor fans die inzicht willen in haar schrijfproces. Hustvedt stelt fundamentele vragen die ieder van ons, ziek of gezond, aangaan”.

Of: <http://medischcontact.artsennet.nl/rubrieken-1/alle-rubrieken-/scoop-1/scoop-boeken/boek/88558/een-geschiedenis-van-mijn-zenuwen-siri-hustvedt.htm>